

## POSTANOWIENIE

Dnia 25 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Szanciło

w sprawie z powództwa C. w E.

przeciwko I. R.

z udziałem Prokuratora Prokuratury Okręgowej w G.

o zwolnienie zajętego przedmiotu spod egzekucji,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 maja 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w B.

z dnia 22 listopada 2018 r., sygn. akt II Ca (...),

**odrzuca skargę kasacyjną.**

### UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powoda C. z siedzibą w E. od wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 22 listopada 2018 r., Sąd Najwyższy, badając dopuszczalność skargi kasacyjnej, ustalił i zważył co następuje:

Zgodnie z art. 398<sup>2</sup> § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż 50.000 zł.

Niezbadań na wcześniejszym etapie postępowania wartości przedmiotu zaskarżenia nie eliminuje możliwości weryfikacji prawidłowości wartości przedmiotu zaskarżenia podanej w skardze kasacyjnej. Sąd drugiej instancji oraz Sąd Najwyższy są uprawnione do sprawdzenia wartości przedmiotu zaskarżenia

podanej w skardze kasacyjnej; ma to na celu skontrolowanie, czy skarga kasacyjna jest dopuszczalna ze względu na wymaganą w art. 398<sup>2</sup> § 1 k.p.c. wartość zaskarżenia, co nie może być utożsamiane ze sprawdzeniem wartości przedmiotu sporu (zob. np. postanowienia SN: z dnia 7 kwietnia 1997 r., III CKN 71/97, niepubl., i z dnia 16 lutego 2012 r., III CZ 6/12, niepubl.).

Ograniczenia przedmiotowe dopuszczalności skargi kasacyjnej dokonywane są z uwagi na wartość przedmiotu zaskarżenia (*ratio valoris*) bądź rodzaj sprawy (*ratio materiae*). Z tych względów wymogiem formalnym skargi kasacyjnej jest wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia (art. 398<sup>4</sup> § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Prawidłowość wypełnienia tego obowiązku podlega kontroli sądu drugiej instancji i Sądu Najwyższego, które mogą weryfikować prawidłowość wyliczenia wartości przedmiotu zaskarżenia na podstawie akt sprawy, z pominięciem zasad określonych w art. 25 i 26 k.p.c. (zob. postanowienia SN: z dnia 24 maja 2001 r., IV CZ 20/01, niepubl., z dnia 21 listopada 2001 r., I CZ 152/01, niepubl., z dnia 6 listopada 2002 r., III CZ 98/02, OSNC 2004, nr 1, poz. 11).

Takie sprawdzenie jest niezbędne w szczególności wówczas, gdy z okoliczności sprawy wynika, że skarżący instrumentalnie zmierza do obejścia przepisów wyznaczających dopuszczalność skargi kasacyjnej (zob. postanowienie SN z dnia 21 grudnia 2006 r., III CZ 89/06, niepubl.). Podkreślić przy tym należy, że zasadą jest, iż wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną nie może przewyższać wartości przedmiotu sporu, ani wartości przedmiotu zaskarżenia w postępowaniu apelacyjnym, a wyjątki od niej dotyczą rozszerzenia powództwa oraz zasądzenia ponad żądanie (zob. postanowienie SN z dnia 22 kwietnia 2002 r., II UZ 11/02, OSNP-wkl. 2002, nr 17, poz. 7).

W niniejszej sprawie powód określił w skardze kasacyjnej wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 82.731 zł. Natomiast w pozwie o zwolnienie zajętego przedmiotu spod egzekucji wartość przedmiotu sporu została przez powoda określona na kwotę 40.000 zł (k. 2), w apelacji również wskazano wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 40.000 zł (k. 771). Skarżący nie mógł rozszerzać w skardze kasacyjnej zakresu zaskarżenia ponad ten wskazany pierwotnie w apelacji, mając na uwadze reguły dotyczące stałości wartości przedmiotu

sporu w toku postępowania (tak apelacyjnym, jak i kasacyjnym). Skoro w toku postępowania nie doszło ani do sprawdzenia (art. 25 § 1 i 2 k.p.c.), ani do zmiany wartości przedmiotu sporu, to oczywiste jest, że wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi tyle, ile wynosi wartość przedmiotu sporu. Nie ma w tym zakresie żadnego znaczenia stanowisko skarżącego, aby wartość przedmiotu zaskarżenia wskazana w skardze kasacyjnej była wynikiem dynamicznej zmiany wartości prawa majątkowego, o który toczy się spór. Wartość przedmiotu zaskarżenia nie fluktuuje w zależności od uwarunkowań rynkowych czy wyliczeń stron, jeżeli nie dochodzi do zmiany powództwa zgodnie z przepisami umożliwiającymi zastosowanie tej instytucji. Strona nie jest uprawniona na etapie postępowania kasacyjnego do ponownego wyliczenia wartości przedmiotu zaskarżenia jedynie w celu jej ustalenia na poziomie wyższym niż dolna granica warunkująca dopuszczalność tejże skargi.

Konkludując, wskazana w skardze wartość przedmiotu zaskarżenia, jako bezpodstawnie zawyżona, została oznaczona nieprawidłowo. Jej zweryfikowana wartość jest niższa od kwoty progowej wskazanej w art. 398<sup>2</sup> § 1 zd. 1 k.p.c., stąd skarga kasacyjna, jako niedopuszczalna, podlegała odrzuceniu.

Z tych względów na podstawie art. 398<sup>6</sup> § 3 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.

